«АҚМОЛА ОБЛЫСЫ БІЛІМ БАСҚАРМАСЫНЫҢ ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ ҚОЛДАУ ОРТАЛЫҒЫ» КММ

020000, Ақмола облысы, Көкшетау қаласы,
Пушкина көшесі 17 ТЕҮ 2
Тел: 50-32-65, 50-83-15

КГУ «ЦЕНТР ПСИХОЛОГИЧЕСКОЙ ПОДДЕРЖКИ УПРАВЛЕНИЯ ОБРАЗОВАНИЯ АКМОЛИНСКОЙ ОБЛАСТИ»

020000, Акмолинская обл., г. Кокшетау,
ул. Пушкина 17 НП 2
Тел: 50-32-65, 50-83-15

2025 ж. 21.08.
Көкшетау қаласы

№ 172
г. Кокшетау

Аудандық (қалалық) білім бөлімдерінің басшыларына

ТжКББ ұйымдарының басшыларына

Облыстық ведомствоға бағынысты білім беру ұйымдарының басшыларына

«Ақмола облысы білім басқармасының психологиялық қолдау орталығы» КММ мектепке дейінгі білім беру ұйымдарында, орта білім беру ұйымдарында, ТжКББ ұйымдарында психологиялық-педагогикалық қолдау қызметі аясында педагог-психологтардың жұмысын ұйымдастыру бойынша әдістемелік ұсыныстарды қолдану үшін жолдайды.

Қосымша 46 бетте.

Басшы **С.Шокимова**

Орынд. Д. Абдилова
Тел:503265

Орта білім беру ұйымдарындағы педагог-психологтардың қызметінің тәртібіне әдістемелік ұсыныстар

1. Орта білім беру ұйымдарындағы психологиялық-педагогикалық қолдау қызметінің ережелері **Қазақстан Республикасының Оқу-ағарту министрінің 2025 жылғы 29 сәуірдегі «Білім беру ұйымдарындағы психологиялық-педагогикалық қолдау қызметінің жұмыс істеу қағидаларын бекіту туралы» №92 бұйрығымен** бекітілген.

Орта білім беру ұйымдарындағы психологиялық-педагогикалық қолдау қызметі (ары қарай ППҚҚ) білім беру ұйымының білім алушылардың, оның ішінде ерекше білім беру қажеттіліктері бар адамдардың (балалардың) психологиялық салауаттылығын қамтамасыз етуге, олардың оқу ұмтылысын, үлгерімін, шығармашылық өзін-өзі іске асыруын, кәсіби бағдарын қалыптастыруға, білім беру процесінің қатысушыларын психологиялық-педагогикалық сүйемелдеуге жауапты **алқалы органы** болып табылады.

2. **ППҚҚ мақсаты** –білім беру ұйымдарында іске асырылатын, процесінде білім алушыларды, оның ішінде ерекше білім беру қажеттіліктерін бағалау негізінде ерекше білім беруді қажет ететін адамдарды (балаларды) ойдағыдай оқыту және дамыту үшін әлеуметтік және психологиялық-педагогикалық жағдайлар жасалатын білім беру ұйымдарындағы психологиялық-педагогикалық қолдау қызметін жүйелі ұйымдастыру.

3. Білім беру жүйесіндегі психологиялық-педагогикалық қолдау қызметі қызметінің заңдылығын, жоғары сапасы мен тиімділігін қамтамасыз ету үшін қолданыстағы нормативтік-құқықтық базаға сүйену қажет.

Қазақстан Республикасының Әділет ресми құқықтық порталында еркін қолжетімді нормативтік құжаттардың электрондық нұсқаларын пайдалануға рұқсат етіледі.

Психологиялық-педагогикалық қолдау қызметі мамандарының кәсіби қызметін реттейтін негізгі құқықтық-нормативтік актілер https://cloud.mail.ru/public/4wpz/Ki65FF2vZ

4. **ППҚҚ білім беру ұйымының алқалы органы болып табылады.**

Білім беру ұйымының басшысы бекітетін ППҚҚ құрамына басшылардың орынбасарлары, педагог-психологтар, әлеуметтік педагогтер, арнайы педагогтер, педагог-ассистенттер, педагог-кәсіби бағдар берушілер кіреді.

ППҚҚ қызметін білім беру ұйымдары басшыларының орынбасарлары үйлестіреді.

Білім беру ұйымының әкімшілігі, ППҚҚ мамандары, сондай-ақ барлық пән мұғалімдері **«Педагог лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2009 жылғы 13 шілдедегі №338 бұйрығымен** бекітілген лауазымдық міндеттеріне сәйкес білім алушыларды психологиялық-педагогикалық қолдау процесіне қатысады***(Параграф 9: педагог-психолог, психолог)***.

5. Құрылымы, мамандардың құрамы, жылдық жұмыс жоспары білім беру ұйымдарының типімен, түрімен және міндеттерімен айқындалады.

Психологиялық-педагогикалық қолдау қызметі жұмысы:

1) **кәсіби әдепті сақтау;**

2) білім алушылардың жеке басына **эмпатия және құрмет көрсету**;

3) білім алушының **жеке, жас ерекшеліктері** мен **ерекше білім беру қажеттіліктері**;

4) **психологиялық және педагогикалық білімді интеграциялау**, педагогикалық психология негіздерін қолдану;

5) білім алушылардың құқықтары мен мүдделерін сақтай отырып, **ақпараттың құпиялылығы**;

6) білім алушылардың денсаулығына, ар-намысы мен қадір-қасиетіне **зиян келтіру мүмкіндігін болғызбау**;

7) білім алушыларды білім беру процесінде психологиялық-педагогикалық қолдаудың **ғылымилығы, кешенділігі, бірізділігі, кезеңділігі және үздіксіздігі** ескеріле отырып жүзеге асырылады.

6.**ППҚҚ мамандарының қызметі** педагог-психологтың жылдық жұмыс жоспарында көрсетілген диагностикалық, консультативтік, дамыту (түзету), психологиялық-педагогикалық ағарту және ұйымдастыру-әдістемелік бағыттарды қамтиды ***(№1 қосымша)***.

7. **Білім беру ұйымдарындағы психологиялық-педагогикалық қолдау екі кезеңнен тұрады:**

Бірінші кезең:

-Жалпы білім беру ұйымының басшысы ППҚҚ құру туралы **бұйрық** шығарады және оның құрамын бекітеді.

- Білім беру ұйымы басшысының орынбасарлары білім алушылардың, оның ішінде ерекше білім беру қажеттіліктері бар адамдардың (балалардың) білім беру қажеттіліктерін бағалау процесін **ұйымдастырады**, білім беру қажеттіліктерін бағалау кезеңінде және психологиялық-педагогикалық қолдау процесінде педагогтердің, мамандардың және ата-аналардың немесе өзге де заңды өкілдердің өзара іс-қимылын реттейді, психологиялық-педагогикалық қолдауды жүзеге асыратын мамандардың құжаттамаларын жинау мен қалыптастыруды бақылайды.

- Сынып жетекшілері педагогтер мен ата-аналардың немесе өзге де заңды өкілдердің **өзара іс-қимылын ұйымдастырады**, білім беру ұйымының әлеуметтік педагогімен бірге баланың дамуының әлеуметтік жағдайын зерделейді, сабақта және сабақтан тыс уақытта қолайлы эмоционалдық-психологиялық ахуал қалыптастыру үшін жағдай жасайды.

- Білім беру ұйымының педагогтері білім алушылардың, оның ішінде ерекше білім беру қажеттіліктері бар адамдардың (балалардың) жеке қабілеттерін, мүдделерін, бейімділігі мен қажеттіліктерін **зерделейді**, оқу бағдарламаларын меңгерудегі қиындықтарын анықтау мақсатында оқу жетістіктеріне мониторинг жүргізеді, ата-аналарға немесе өзге де заңды өкілдерге кеңес береді, білім алушылардың, оның ішінде ерекше білім беру қажеттіліктері бар адамдардың (балалардың) жеке ерекшеліктеріне қатысты кәсіби этика мен құпиялылықты сақтайды, қажет болған жағдайда, кеңес алу үшін психологтарға, әлеуметтік педагогтерге немесе білім беру ұйымының арнайы педагогтеріне жүгінеді.

- **Педагог-психологтар** консультациялар***(№2 қосымша)***, жеке, кіші топтық және топтық дамыту сабақтары нысанында психологиялық-педагогикалық қолдау көрсетеді, білім беру іс-әрекетіндегі қиындықтарға байланысты психологиялық проблемаларды шешуде білім алушыларға, педагогтерге, ата-аналарға немесе өзге де заңды өкілдерге консультациялық көмек және психологиялық қолдау көрсетеді;
- білім алушылардың, оның ішінде ерекше білім беру қажеттіліктері бар адамдардың (балалардың) ерекше білім беру қажеттіліктерін бағалауға қатысады және 2022 жылғы «жалпы білім беру ұйымдарында ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды психологиялық сүйемелдеу» Арнайы және инклюзивті білім беруді дамытудың Ұлттық-ғылыми практикалық орталығының әдістемелік ұсынымдарын басшылыққа ала отырып, жеке-дамыту бағдарламаларын әзірлейді https://special-edu.kz/news/463

8.**Психологиялық-педагогикалық қолдау білім алушылар, оның ішінде ерекше білім беру қажеттіліктері бар адамдар (балалар) үшін жүзеге асырылады:**

1) мінез-құлық және эмоционалдық проблемалары, қолайсыз психологиялық факторлары бар;

2) әлеуметтік-психологиялық, экономикалық, тілдік және мәдени сипаттағы кедергілері бар;

3) мүмкіндіктері шектеулі.

9. Білім алушылармен, оның ішінде ерекше білім беру қажеттіліктері бар адамдармен (балалармен) психологиялық диагностика, консультация және тренингтер (топтық, жеке) «Мектепке дейінгі ұйымдар, орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдары үшін білім беру қызметтерін көрсетудің үлгілік шартының, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдары үшін кәсіптік практиканы өткізуге арналған үлгілік шарттың және дуальды оқыту туралы үлгілік шарттың нысандарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2016 жылғы 28 қаңтардағы №93 бұйрығына сәйкес **ата-аналардың немесе өзге де заңды өкілдердің жазбаша келісімімен өткізіледі**.

Жыл сайын ата-аналарды немесе өзге де заңды өкілдерді психологиялық-педагогикалық қолдау қызметінің жоспарлары туралы хабардар ету жүргізіледі. Сұрақ хаттамада жазыла отырып, сыныптың (мектептің) ата-аналар жиналысының күн тәртібіне енгізіледі.

Ата-ананың немесе өзге де заңды өкілдің білім беру ұйымында оқудың барлық кезеңіне психологиялық-педагогикалық қолдау көрсетуге келісімі ***№3 қосымшаға*** сәйкес ресімделеді:**1-сынып оқушылары үшін; психологиялық қолдау тобында (ПҚТ) тұратын оқушылар; басқа білім беру ұйымдарынан ауысқан оқушылар (жаңадан келгендер).**

10. **Сұраныс бойынша** педагог-психолог оқушыға қорытынды-мінездеме толтырады ***(№4 қосымша)*.**

11.Білім беру ұйымы өзгерген жағдайда (білім алушыны бір білім беру ұйымынан екіншісіне ауыстыру) негізгі құжаттаманы беруді ғана емес, сонымен қатар құпиялылық стандарттарының сақталуын және білім алушыға

психологиялық қолдау көрсетудің үздіксіздігін қамтамасыз ету маңызды.Ол үшін **деректерді берудің келесі алгоритмі** қолданылады:

1) **Құжаттарды беру туралы өтініш.** Білім беру ұйымы білім алушыға психологиялық қолдау көрсету (болған жағдайда) туралы ақпарат беру үшін алдыңғы мектепке ресми сұраныс жібереді.
2) **Жазбаша келісімді алу.**Білім алушылардың психологиялық диагностикасы, кеңес беруі, тренингтерге қатысуы және психологиялық қолдау көрсетуге қатысты басқа да мәліметтер туралы деректерді беру алдында ата-анасының (заңды өкілдерінің) жазбаша келісімі қажет;
3) **Құжаттар пакетін қалыптастыру.** Педагог психолог құжаттық қамтамасыз етуді қалыптастырады:

- білім алушының қысқаша мінездемесі;
- жүргізілген диагностиканың қорытындыланған нәтижелері (қажет болмаса, құпия ақпаратты ашпай);
- одан әрі қолдау көрсету бойынша ұсыныстар (қажет болған жағдайда);
- ата-анасының/заңды өкілдерінің жазбаша келісімінің көшірмелері.

4) **Деректерді тасымалдау.** Дайындалған материалдар тасымалданады:

- егер келісім алынған болса, білім алушының жеке ісінің бөлігі ретінде;
- жабық конвертте немесе қауіпсіз электрондық байланыс арналары арқылы;
- беру фактісін тіркей отырып (кіріс/шығыс хат-хабарларды тіркеу журналы немесе электрондық жазба).

5)**Жаңа мектепке қабылдау.** Келіп түскен материалдарды жаңа мектептің маманы (педагог-психолог, әлеуметтік педагог және т.б.) қарайды, қажет болған жағдайда одан әрі қолдау көрсету жоспарын келісу үшін ата-аналармен жиналыс ұйымдастырылады.

12.Психологиялық-педагогикалық қолдау қызметінің жұмысы аясында педагог-психолог психологиялық қолдау тобындағы (бұдан әрі – ПҚТ) білім алушылармен жұмыс істейді ***(5, 6 қосымша)*:**

- аутодеструктивті және девиантты мінезді білім алушылар;
- ерекше білім беру қажеттіліктері бар білім алушылар;
- дарынды білім алушылар;
- оқу үлгерімі төмен білім алушылар;
- көпбалалы отбасы балалары;
- аз қамтылған отбасы балалары (атаулы-көмек алушылар);
- жетім және ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балалар;
- өгей әкесімен тұратын білім алушылар;
- өгей анасымен тұратын білім алушылар;
- толық емес отбасылар балалары (жалғыз басты аналар мен әкелермен тәрбиеленіп отырған).

13. Психологиялық-педагогикалық жұмыс құрылымында ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды қолдау жеке бағыт болып табылады.Баланың құжаттарын зерделеу кезінде психологиялық-медициналық-педагогикалық консультацияның (бұдан әрі – ПМПК) қорытындысы мен ұсыныстарына ерекше назар аудару қажет.

Білім беру ұйымында ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды қолдау кабинеті болмаған жағдайда:

ПМПК-ның педагог-психологтың арнайы қолдауына ұсынысы болған жағдайда **№7 қосымшаға**https://cloud.mail.ru/public/9oNs/DPEzuEpxaсәйкес түзету-дамыту жұмыстары жүргізіледі;

психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу жағдайында (жеке маманды көрсетпей) педагог-психолог осы санаттағы балалармен жұмысты педагогикалық психологтың жылдық жұмыс жоспарында көрсетеді.

14. Кіші топтық (2-4 бала) және топтық (6-8 бала) сабақтарын өткізу үшін арнайы педагогтар дамуында кемістіктердің бірдей принципі негізінде мүмкіндігі шектеулі балаларды біріктіреді.Мүмкіндігі шектеулі балалар үшін аптасына жеке, топтық және топтық сабақтардың саны олардың жеке білім беру қажеттіліктері мен мүмкіндіктерін ескере отырып белгіленеді.

Оқушыларға, оның ішінде ППҚҚ қызметін жүзеге асыру қағидаларының 8-тармағының 1) және 2) тармақшаларында көрсетілген ерекше білім беру қажеттіліктері бар тұлғаларға (балаларға) арналған жеке, топтық және топтық сабақтар ППҚҚ мамандары әзірлеген жеке дамыту бағдарламаларына сәйкес өткізіледі.

Мектеп жасына дейінгі балалар үшін топтық және топтық сабақтардың ұзақтығы 35 минуттан 45 минутқа дейін, мектеп жасындағы балалар үшін – 45 минутты құрайды.

Мектеп жасына дейінгі балалар үшін жеке сабақтардың ұзақтығы 20 минут, мектеп жасындағы балалар үшін 30 минут.

Білім беру ұйымдарында ерекше білім беру қажеттіліктері бар адамдармен (балалармен) ППҚҚ мамандарының жеке, топтық және топтық сабақтарын өткізу үшін білім беру ұйымдары №70 бұйрыққа сәйкес жабдықтармен және жиһаздармен жабдықталған бөлмелер беріледі.

Психологиялық-педагогикалық қолдаудың мазмұны мен көлемі білім алушылардың, оның ішінде ерекше білім беру қажеттіліктері бар тұлғалардың (балалардың) ерекше білім беру қажеттіліктерін бағалау негізінде айқындалады.

Ерекше білім беру қажеттіліктерін бағалау негізінде білім алушыларды, оның ішінде ерекше білім беру қажеттіліктері бар тұлғаларды (балаларды) психологиялық-педагогикалық қолдау оқу жылы бойына жүзеге асырылады.

1 (бір) арнайы педагогқа білім беру ұйымында психологиялық-педагогикалық қолдау көрсету кезінде мүмкіндігі шектеулі балалардың саны 12-14 баладан аспайды.

Арнайы білім беру ұйымдары жалпы білім беру ұйымдарының педагогтарына мүмкіндігі шектеулі балаларды тәрбиелеу, оқыту және дамыту мәселелері бойынша консультативтік-әдістемелік көмек көрсетеді.

15. ППҚҚ жұмысы білім беру ұйымының тәрбие жұмысының жоспарында көрсетілген.

Аутодеструктивті мінез-құлықтың алдын алуда педагог-психолог қызметінің шеңберінде ҚР Оқу-ағарту министрлігі, Балалардың құқықтарын қорғау комитеті «Өркен» БӘАҰҒПИ КеАҚ ұсынған «Диагностикалық әдістемелер жинағы: мектеп психолгіне көмек» диагностикалық құралдарды қолдану қажет. Жинақта мектеп психологына мектепте диагностикалық жұмысты ұйымдастыру және жүргізу бойынша қысқаша ұсыныстар, сондай-ақ

оқу жылында диагностикалық құралдарды пайдаланудың ұсынылатын кестесі бар. Жинақ екі тараудан тұрады: «Баланың психологиялық жай-күйіне әсер ететін жеке қасиеттерін диагностикалау әдістері» және «Тәуекел тобына жатқызылған мектеп оқушыларын терең психодиагностикалық тексеру әдістері».

Оқушылардың аутодеструктивті мінез-құлқы (өзіне қол жұмсау әрекеттері, аяқталған суицид) жағдайында Психологиялық қолдау орталығына ***№ 8 қосымшаға*** сәйкес ақпарат беру қажет.

Өз-өзіне қол жұмсау әрекеті болған жағдайда «Суицидтік мінез-құлық белгілері бар кәмелетке толмағандарды анықтаудың және олармен әрі қарай жұмыс істеудің бірыңғай алгоритмін, сондай-ақ суицидке әрекет жасаған балаға көмек көрсету бойынша мемлекеттік органдардың іс-қимыл алгоритмін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2024 жылғы 2 шілдедегі №419 және Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің міндетін атқарушының 2024 жылғы 4 шілдедегі №170 Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің 2025 жылғы 6 ақпандағы №49 және Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің 2025 жылғы 20 ақпандағы №29 өзгерістерімен **БІРЛЕСКЕН БҰЙРЫҒЫНДАҒЫ** алгоритмге сәйкес «Ақмола облысының денсаулық сақтау басқармасының жанындағы облыстық психикалық денсаулық орталығы» ШЖҚ ММ (ОПДО) жолдама беріледі.

16. Зорлық-зомбылықтың, қорлаудың немесе киберқорлаудың мүмкін белгілері анықталған жағдайда, педагог-психолог **зорлық-зомбылыққа, қорқытуға немесе қорқытуға ұшыраған немесе куәгері болған кәмелетке толмағандарды ерте анықтау және оларға көмек көрсету әдістемесін** бекіту туралы **БІРЛЕСКЕН БҰЙРЫҒЫНА** сәйкес бұл туралы ППҚҚ басшысына дереу хабарлауға міндетті.

17. Әлеуметтік әріптестік туралы 2024-2026 жылдарға арналған салалық деңгейде білім беру саласы қызметкерлеріне еңбек жағдайларын, жұмыспен қамтуды және әлеуметтік кепілдіктерді белгілеу туралы салалық келісімге сәйкес және «Білім және ғылым қызметкерлерінің Қазақстандық салалық кәсіптік одағы» қоғамдық бірлестігі мұғалімдер мен ғылыми-педагогикалық қызметкерлер үшін жұмыс уақытының ұзақтығы (еңбекақы мөлшерлемесіне шаққандағы педагогикалық жұмыстың нормативті сағаты) аптасына 36 сағаттан аспайтын қысқартылған жұмыс уақыты негізінде белгіленеді.

18. Психологиялық қызмет мамандарының істер номенклатурасы төмендегілерді көздейді:

- педагог-психолог үшін: нормативтік құқықтық актілердің тізбесі, жұмыс жоспары, консультациялар журналы, диагностика әдістерінің тізбесі, студенттермен, оқушылармен немесе тәрбиеленушілермен, ата-аналармен немесе басқа заңды өкілдермен, мұғалімдермен жұмыс жөніндегі құжаттар (санаттар бойынша бөлек).

19. Педагог-психологтарды кәсіби міндеттерінің шегінен шығатын жұмыс түрлеріне (сыныпты басқару, мектеп әкімшілігі мүшелерінің функциялары) тартуға жол берілмейді.

Қосымша 1

Педагог-психологтың оқу жылына арналған жұмыс жоспары (білім беру ұйымының директоры бекітеді)

р/с№	Іс-шаралар	Жұмыстың бағыттары	Нысаналы топ	Орындау мерзімі	Орындалу нысаны	Жауаптылар	р/с№
					Хаттама Есептер Анықтама		Консультацияларды есепке алу журналы

Қосымша 2

Педагог-психологтіңконсультацияларынесепкеалу журналы

Күні	Консультацияалушы			Сұраныс	Ұсыныстар	Ескерту	Күні
	Жасы (сыныбы)	Жынысы	Есімі				
				Диагностика, сауалнама нәтижелері бойынша	Толық ұсыныстар (отбасылық диагностика қажет)	Қосымша ақпарат, егер консультация үзілген болса, себебі	

Қосымша 3

Білім беру ұйымдарындағы
психологиялық-педагогикалық
қолдауқызметініңжұмысістеу
қағидаларына
қосымша

Ата-ананың немесе өзге де заңды өкілдің психологиялық-педагогикалық қолдау көрсетуге келісімі

Мен _____

(Ата-ананың немесе өзге де заңды өкілдің толық аты-жөні (ол болған жағдайда))

балам _____

(баланың толық аты-жөні (ол болған жағдайда), сынып)

психологиялық-педагогикалық қолдау көрсетуге келісім беремін.

«___» _____ 20__ жыл

Қолы _____

Қосымша 4

Оқушының психологиялық мінездемесін құрастыру жөніндегі нұсқаулық

1. Мінездемені құрған кезде оқушының жалпы мәліметтерінен бастау қажет. Жасын, сыныпты ауыстырса, қандай себеппен көрсетіліп, баланың бейнесіне ауызша сипаттама беру.
2. Содан кейін баланың физикалық дамуын сипаттаңыз: жалпы денсаулықтың жағдайы, созылмалы аурулар бар ма, өсу, салмақ жас нормаларына сәйкес келе ме.
3. Келесі мінездеменің тармағы - оқушының отбасылық тәрбиелеу жағдайы. Отбасының құрамын, әрбіреуінің жасын, мамандығын, жұмыс орнын көрсету қажет. Тұрғын үй жағдайын сипаттаңыз: баланың жеке бөлмесі немесе арнаулы орны, жазу үстелі бар ма. Отбасының материалдық жағдайы туралы жазу керек. Сонымен қатар өзара қарым-қатынастың атмосферасы: достық, жанжал отбасы т.б. туралы да айту маңызды. Отбасының басқа да мүшелерінің оқушыға деген қарым-қатынасын сипаттаңыз: баланың істеріне қызығушылық таныта ма, оған көмек көрсете немесе бақылаусыздық, толық дербестік байқалады. Сонымен қатар оқушының өз отбасының мүшелеріне деген қарым-қатынасы: сыйластық, қолдау көрсету немесе өзімшілдік, елемеу және т.б.
4. Оқушы оқитын сыныпқа қысқаша сипаттама беріңіз. Сандық және жыныстық құрамын көрсетіңіз. Сынып үлгерімін, тәртіптілігін, белсенділігін жалпы сипаттаңыз.
5. Мінездеменің келесі тармағы-сыныптағы оқушының жағдайы. Баланың үлгерімін, оның тәртіптілігін сипаттаңыз, сынып ұжымында қандай

тапсырмаларды орындайды. Сондай-ақ, құрдастарының арасында оқушы қандай орынға ие екенін көрсетіңіз: көшбасшы, оқушылармен қабылданған немесе қабылданбаған, оқшауланған. Оқушы бастамашы, қандай да бір қоғамдық істерді ұйымдастырушы болып табыла ма, әлде жасаушы, орындаушы болып табылады ма, осы туралы атап өтіңіз. Баланың өз атына деген сынды қалай қабылдайтыны туралы да жазыңыз: бей-жай, дұшпандық, байсалды немесе мейірімді. Сыныпта осы оқушының жақын достарының болуы немесе болмауы, құрдастарына қатысты қандай қасиеттер көрсететінін сипаттаңыз: өзара көмек, сатқындық немесе сенімділік.

6. Бұдан әрі оқушы тұлғасының бағытын сипаттаңыз. Оқушының адамгершілік нанымдары туралы жазыңыз: адалдық, ар-ождан, достық, парасаттылық және т. б. туралы түсінік.Оқушының еңбекке деген көзқарасын да белгілеңіз: еңбекті құрметтейді немесе елеусіз қарайды, қандай еңбек дағдылары қалыптасқан, ұзақ уақыт қандай да бір іспен айналыса ала ма.
7. Оқушының оқу іс-әрекетіне деген көзқарасын сипаттаңыз: не үшін оқиды, қандай заттар көбірек ұнайды, не үшін немқұрайлылық танытады. Оқушының спортқа, өнерге және т.б. қызығушылықтары бар ма, ой-өрісінің қаншалықты дамығанын, оқырмандық қызығушылықтың қалыптасқанын нақтылаңыз. Оқушының тұрақты кәсіби ниеті бар-жоғын белгілеңіз.
8. Келесі мінездеменің тармағы-оқушының өзін-өзі бағалау және талап ету деңгейі. Оқушының өзін-өзі бағалау адекватты немесе адекватты емес (жоғары немесе төмен) екенін анықтаңыз. Талаптану деңгейі оқушының қол жеткізгісі келетін мақсаттарында көрінеді, ол жоғары, орташа немесе төмен болуы мүмкін.
9. Оқушының интеллектуалдық даму деңгейін, жалпы оқу шеберлігі мен дағдыларының қалыптасу деңгейін сипаттаңыз: ең бастысы бөліп бере ала ма, дұрыс қарқынмен жаза және оқи ала ма, кітап пен т. б. өз бетімен жұмыс істей ала ма.Баланың психикалық үдерістерінің ерекшеліктерін сипаттаңыз: еркін зейіннің қалыптасу дәрежесі, ойлау, қабылдау, есте сақтау түрлері басым және т. б.
10. Баланың эмоционалдық-еріктің ерекшеліктері туралы жазыңыз. Қандай көңіл-күй басым екенін анықтаңыз: көңілді немесе көңілсіз, оптимистік, нәзік, мазасыз, жабыраңқы және т.б. Оқушының эмоциясының қалай жүретінін сипаттаңыз: екпінді, айқын көрінген немесе ұстамдылық байқалады, өзін-өзі меңгеру. Сондай-ақ, әдетте оқушы стресстік жағдайға қалай әрекет ететінін көрсетіңіз, мысалы, оны қорлаған кезде: дөрекі, жылайды, өкініштікке ұшырайды немесе өзіне сенімсіздік танытады. Оқушы өзін қалай ұстайды, мысалы, емтиханда: жұмылдырылады және жақсы нәтижелерді көрсетеді немесе керісінше.Оқушының табандылығы, мақсаттылығы, батылдығы және басқа да ерік-жігері қаншалықты дамығанын бағалаңыз.
11. Оқушының темпераменттің қандай түрі басым екенін анықтаңыз. Мінездің белгілі бір белгілерінің күшеюі байқалатынын көрсетіңіз.
12. Мінездеменің соңғы тармағы қорытындылар болып табылады. Ақпаратты жинақтап және оқушының дамуы оның жас нормаларына сәйкес келе ме, қандай жағдай оң әсер ететінін, қандай теріс әсер ететінін анықтаңыз. Баламен жұмыс істеу кезінде қандай мәселеге ерекше назар аудару қажет екендігі туралы ата-аналарға, мұғалімдерге ұсыныстар беріңіз.

Психологиялық есепті құрастыру критерийлері – оқушының мінездемесі

Жүйке жүйесінің жұмыс істеу ерекшеліктері:

1. тез шаршайды; ұзақ жүктемеден кейін шаршайды; мазасыз;
2. қуанғаннан кейін себепсіз мұңаяды; көңіл-күйдің адекватты ауысуы; көңіл-күй көрінісінде тұрақты;
3. қозу басым; қозу және тежелу теңдестірілген; тежелу басым.

Мүдделер бағыты:

1. оқу қызметіне;
2.еңбек қызметіне;
3. көркем-эстетикалық қызметке;
4. спорттағы, туризмдегі жетістіктерге;
5. адамдар арасындағы қарым-қатынасқа.

Қоғамдық белсенділік.

1. Өз уақытын есептемей, барлық қоғамдық істерге белсенді қатысады.
2. Қоғамдық жұмыстарға белсенді қатысады, бірақ өз уақытын жұмсамауға тырысады.
3. Қоғамдық өмірде белсенділік танытпайды, бірақ тапсырмаларды орындайды.
4. Қоғамдық істерге сирек қатысады.
5. Қоғамдық істерге қатысудан бас тартады.

Жауапкершілік

1. Әрдайым жақсы және белгіленген мерзімде өзіне тапсырылған кез келген істі орындайды.
2. Көп жағдайда оған тапсырылған жұмысты уақытында да жақсы орындайды.
3. Жиі оған тапсырылған істі мерзімінде орындамайды (немесе жаман орындайды).
4. Оған тапсырылған істі өте сирек орындайды.
5. Оған тапсырылған істерді ешқашан аяғына дейін жеткізбейді.

Бастамашылық

1.Көптеген істердің қалаушысы болды , бірақ танымалдылық үшін емес.
2.Жиі жаңа істің негізін қалаушысы болды.
3.Жаңа істі өзі сирек бастайды.
4. Жаңа істі көп жағдайларда бастай алмайды.
5. Ешқашан қандай да бір істің негізін қалаушы бола алмайды.

Ұйымдастырушылық

1. Өз жұмысын үнемі дұрыс бөледі және жоспарға сәйкес орындайды.
2. Өз жұмысын көп жағдайда дұрыс бөледі және жоспарға сәйкес орындайды.
3. Өз жұмысын дұрыс бөле алады және мерзімінде орындайды, егер оның әрбір кезеңі үшін есеп беру керек болса.
4.Өз жұмысын уақыт бойынша дұрыс бөле алмайды.
5. Өз жұмысын уақытпен бөле алмайды, уақытты босқа жұмсайды.

Құмарлығы

1. Ғылым мен мәдениеттің түрлі салаларында жаңа мәселелерді үнемі белсенді түрде біледі.
2. Көп жағдайда ғылым мен мәдениеттің түрлі салаларында жаңа білім алуға қызығушылығы бар.

3. Жаңа мәселені сирек білуге ұмтылады; әдетте, бір шектеулі білім саласына қызығушылық тудырады.
4. Әдетте, жаңа білім алуға қызығушылық танытпайды.
5.Әр түрлі жаңа білімге қызықпайды.

Ұқыптылық

1. Әрқашан өз заттарын мінсіз тәртіппен ұстайды, әрдайым ұқыпты киінеді, партада отырғанда және тақта алдында тартымды көрінеді. Қоғамдық мүлікті сақтап, оны үнемі тәртіпке келтіруге тырысады.
2. Өз және оған қарызға алынған заттарды (кітаптар, дәптерлер) тиісті тәртіппен ұстайды. Қоғамдық мүлікті тәртіпке келтіруге көмектеседі (парталар, құрал-жабдықтар т. б.).
3. Өз айналасында тәртіпті сақтауға үлкен талпыныс танытпайды. Кейде мектепке ұсқынсыз киініп келеді. Қоғамдық мүлікті бүлдіргендерге қатысты немқұрайлы қарайды.
4. Жиі өзінің сыртқы келбетіне, кітапшаларының, киімдерінің жағдайына дұрыс қарамайды, қоғамдық мүлікті сақтамайды, тіпті оны бұзады.
5. Өз заттарын мүлдем дұрыс ұстамайды, әрдайым ұсқынсыз. Кейбір жағдайларда ойланбастан қоғамдық мүлікті бүлдіреді.

Назар аудару

1.Әрқашан мұғалімнің түсінігіне назар аударуы оңай және тез. Сабақта ешқашан алаңдамайды, сабақта қате жасамайды.
2.Мұғалімнің түсінігін мұқият тыңдайды. Сирек көңілі басқа іске бөлінеді, кейде зейінсіздікке байланысты қателер бар.
3.Мұғалімнің түсінігін әрдайым мұқият тыңдамайды. Қайта-қайта көңілі басқа іске бөлінеді, жиі қателіктер жасайды, бірақ тексеру кезінде оларды түзетеді.
4.Әдетте, сабаққа өз назарын баяу және қиындықпен шоғырландырады, үнемі көңіл бөлу салдарынан мұғалімнің түсіндірмелерінен аз меңгереді. Көптеген қателіктер жасайды және оларды тексеру кезінде байқамайды.

Есте қалуы

1.Оқыту кезінде материалдың құрылымы мен мағынасында үнемі мәселенің басын ашады және механикалық оқуды қажет ететін материал да оңай есте қалады
2.Оқыту кезінде тек түсінген нәрселерді есте сақтауы мүмкін. Механикалық үйренуді қажет ететін материал қиындықпен беріледі.
3.Механикалық үйренуді қажет ететін материал өте оңай есте қалады, оны 1-2 рет көргені ғана жеткілікті. Оқылатын материалдың құрылымы мен мағынасында түсінбеу әдеті бар.
4.Оқу кезінде материалды ұзақ талдайды. Баяндау кезінде формада қателер жасайды, бірақ мағынасы дәл баяндалады.
5.Материалды есте сақтау үшін оны талдау және ұғынусыз бірнеше рет механикалық қайталайды, мағыналық қателер жасайды.

Ойлау

1.Материалдың мәнін тез қамтиды, әрқашан бірінші кезекте міндеттерді шешеді, жиі өз түпнұсқа шешімдерін ұсынады.
2.Материалды тез түсінеді, көп нәрсені тез шешеді, кейде өз теріс шешім тәсілдерін ұсынады.
3.Мұғалімнің түсіндіруінен кейін материалды қанағаттанарлық түрде өтейді, орта қарқынмен тапсырмаларды шешеді, әдетте өзіндік шешім ұсынбайды.

4.Мұғалімнің түсіндіруінің мәнін соңғы болып түсінеді, ойлаудың және тапсырмаларды шешудің қарқыны өте баяуы.

5.Материалдарды тек қосымша сабақтан кейін ғана түсінеді, міндеттерді өте баяу шешеді, есептерді шешу кезінде белгілі "шаблондарды"пайдаланады.

Эмоционалдық реактивті

1.Кез келген өмірлік құбылыстарды әрдайым эмоционалды түрде қабылдайды. Оны кинофильм, әңгіме көз жасына дейін толқыта алады.

2.Әдетте өмірлік құбылыстарға эмоционалды түрде әсер етеді. Ол сирек терең қобалжуы мүмкін.

3. Сирек оқиғаларға эмоционалдық реакцияны көрсетеді.

4.Эмоциялық реакция іс жүзінде болмайды.

Эмоционалдық байсалдылық

1.Әрқашан тыныш, онда күшті эмоциялық ұшқындары болмайды;

2.Әдетте тыныш, эмоциялық ұшқындары өте сирек.

3.Эмоциялық салмақты.

4.Жоғары эмоционалдық қозу, эмоционалдық көріністерге бейім.

5.Мінездің қызбалығы: жиі болмашы себеппен күшті эмоциялық ұшқындары.

Ұжымшылдық

1. Әрқашан таныс және бейтаныс адамдарға қамқорлық көрсетеді, кез келген адамға көмек пен қолдау көрсетуге тырысады.

2. Егер өзінің жеке жоспарлары мен істеріне кедергі келтірмесе, бейтаныс адамдарға қамқорлық көрсетуге бейім.

3. Егер өзіне қатысты болмаса, бөтен істер мен қамқорлықтарға немқұрайлылық танытады.

4.Әдетте басқалардың шаруасына немқұрайлы қарайды және өз бастамасы бойынша көмектеспейді.

5. Қоғамның бейтаныс мүшелеріне қамқорлық жасауды артық санайды, "Біреудің ісіне араласпа" деген ұранмен өмір сүреді.

Адалдық,шындық

1. Әрқашанда ата-анасына, мұғалімдерге, жолдастарына шынайы және оған тиімді емес кезде де шындықты айтады.

2. Шамамен ешқашан ата-анасына, мұғалімдерге, жолдастарына шынайы.

3.Оған тиімді болмаса, жиі өтірік айтады.

4.Әрқашан өтірік айтуға бейім.

Әділдік

1. Әділетсіз деп санайтынымен белсенді күреседі.

2. Әділетсіз деп санайтынымен әрдайым күреспейді.

3. Әділетсіз деп санайтынымен сирек күреседі.

4. Әділдікке қол жеткізбейді.

5. Әділетсіздік көріністеріне мүлдем немқұрайлы қарайды.

Адал ниеттілік

1. Өз іс-әрекеттерінде әрдайым өз пайдасын емес, істің немесе басқа адамдардың пайдасы туралы түсініктерді басшылыққа алады.

2. Іс немесе басқа адамдардың пайдасы туралы түсініктерді әрдайым басшылыққа алады.

3. Өз іс-әрекеттерінде өз пайдасын емес, істің пайдасы туралы түсініктерді сирек басшылыққа алады.

4. Іс-әрекеттерде жиі өз пайдасын басшылыққа алады.

Көпшілдік

1. Әрқашан адамдармен қарым-қатынас жасайды, адамдармен жұмыс істеуді және демалуды ұнатады.
2. Әдетте, адамдармен қуана қарым-қатынас жасайды.
3. Шектеулі адамдармен қарым-қатынас жасауға ұмтылады.
4. Жеке жұмыс және демалыс нысандарын жақсы көреді.
5.Тұйық мінезді.

Сыпайылық, әдептілік

1. Оның барлық әрекеттері мен сөздері басқа адамдарға құрмет көрсетеді.
2. Басқа адамдарға жиі лайықты құрмет көрсетеді.
3. Жиі тұрақсыз және әдепсіз.
4.Жиі дөрекі және жанжалды шығарады.
5. Әрдайым құрдастарымен де, үлкендермен де қарым-қатынаста дөрекі сөйлейді, ұстамдылығы жоқ. Ұрыс-керістерде басқаларға тіл тигізеді.

Өзіне сын көзбен қараушылық

1. Өз кемшіліктерін түзете отырып, әрдайым әділ сын тыңдайды.
2. Көп жағдайда әділ сынға дұрыс жауап береді, жақсы кеңестерге құлақ асады.
3. Кейде әділ ескертулерге құлақ асады, оларды ескеруге тырысады.
4. Сыни ескертулерге, кеңестерге немқұрайлы қарайды, кемшіліктерді түзетуге тырыспайды.
5. Сынды мүлдем қабылдамайды. Өзінің айқын қателерді мойындаудан бас тартады, оларды түзету үшін ештеңе жасамайды.

Өзін-өзі бақылау

1. Әрқашан өз сөздері мен іс-әрекеттерін мұқият қарайды.
2. Өз сөздері мен іс-әрекеттерін әрдайым мұқият бақыламайды.
3. Ойланбай әрекеттер жасайды, өзін-өзі мұқият бақыламайды.
4. Әрдайым ойланбастан әрекеттер жасайды, «сәтім түседі» деп ойлайды.

Өзін-өзі ұстай білу

1. Әрқашан жағымсыз эмоционалдық көріністерді баса алады.
2. Әдетте, өз эмоцияларын ұстай алады.
3. Кейде өз эмоцияларын жеңе алмайды.
4. Жиі жағымсыз эмоцияларды басуы мүмкін емес.
5.Өзінің сезімдеріне ие бола алмайды, абыржу, жабырқау күйінде болу.

Бала ұжымындағы баланың жағдайы. Сыныптағы беделі.

1. Барлық сыныптастардың арасында сөзсіз беделге ие: оны құрметтейді, оның пікірімен тыңдайды, оған жауапты істерді сенеді.
2. Көптеген сыныптастар арасында беделге ие.
3.Сыныптастардың бір бөлігінде ғана беделге ие.
Сыныпта беделге ие емес.

Қосымша 5

ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ ҚОЛДАУ ТОБЫНДАҒЫ
оқушылар тізімі

№	Оқушының аты-жөні	Туған күні	Сынып/ Топ	Әлеуметтік жағдайы	Үй мекен-жайы	Телефон номері

Қосымша 6

ПҚТ оқушыларымен жеке жұмыс жоспары

Мақсаты:
Міндеттері:

Іс-шаралар	Мерзімі	Ескертпе
Сабақ 1. Кіріспе сабақ 1.Сәлемдесу, психологиялық ахуал. 2.«Термометр...» әдісі 3. Тақырыптарды талқылау, сұрақтар... 4. «Шаршы»тыныс алу техникасы 5.Рефлексия.	14 қаңтар	
2-сабақ.Көңіл-күй коллажын жасау 1.Сәлемдесу, психологиялық ахуал. 2.«Аяқталмаған сөйлем...» әдісі 3. Тақырыптарды талқылау, сұрақтар... 4.«Көңіл-күй коллажын құру» жаттығуы 5.Рефлексия.	21 қаңтар	

Жеке жоспарды жүзеге асыру мерзімі баланың психологиялық жағдайына және оның өмірлік жағдайының күрделілік дәрежесіне байланысты 3 айға дейін болуы мүмкін.

Қосымша 8

Жағдайларға арналған шұғыл кесте **Мектептің ППҚҚ мамандары, аудан/қалалық әдіскері толтырады**		
№	**Параметрлер**	
1	Облыс	
2	Аудан, қала	
3	Баланың аты-жөні	
4	Жынысы	
5	Туған ай-күні	
6	Оқу орны	
7	Сынып, курс	
8	Оқиға күні	
9	Оқиға орны	
10	Орындау әдісі	
11	Өзіне-өзі қол жұмсар алдындағы хатының болуы, оның мазмұны (прокуратура арқылы)	
12	Отбасы құрамы (толық, толық емес, қорғаншылық және т.б.)	
13	Отбасында неше бала бар және ол қандай бала?	
14	Баланың отбасы, мүмкін себептері қандай, ілеспе факторлар (жанжал, стресс, қауіп)	
15	Отбасылық қарым-қатынастың ерекшеліктері (ата-ананың тәрбиесі, ата-анасымен, ағаларымен, апа-сіңлілерімен қарым-қатынасы)	
16	Отбасының материалдық жағдайы (тұратын жері (үйі, пәтері), меншігіндегі немесе жалға алғаны, материалдық жағдайы)	
17	Денсаулық жағдайы (мүгедектік, психикалық ауру және т.б. болуы)	
18	Сыныптастарымен, достарымен қарым-қатынасы, топтағы әлеуметтік жағдайы (жетекші, құрбан, пассивті және т.б.)	
19	Балаға қысқаша мінездеме	
20	Баланың оқу үлгерімі	
21	Сабақ босатуы	
22	Бұрын өзіне зиян келтіру жағдайлары болды ма?	
23	Баланың дабыл сигналдары (әлеуметтік желілердегі жазбалар, көмек сұрау)	
24	Диагностика өткізуге ата-ананың келісімі болды ма?	
25	Мектепке шығу болды ма?	
26	Бала бұрын сауалнамаға не жазды, қандай шаралар қолданылды? Өткен жылдың диагностикасының қорытындысы	

27	Мектеп психологы туралы мәліметтер (еңбек өтілі, осы мектепте жұмыс істеген жылдары, санаты, білімі)	
28	Мектеп психологының жұмысы зерделенді ме	
29	Мектепте балаларды не мазалайтыны туралы анонимді сауалнама жүргізілді ме? Егер қорқыту мен бопсалау фактілері тіркелсе, кәмелетке толмағандар ісі бөлімі айналысты ма?	
30	Мектеп орналасқан аудан бойынша ПҚО кураторы кім? Ол осы мектепке барды ма? Аудандағы мектептердегі психологтардың барлығын біле ме?	
31	Баланың қоршаған ортасы, ең жақын достары, құрдастарымен қақтығыстар, қорлау фактілері, есептер	
32	Психолог есебіне тіркелген бе? Ата-аналар кеңес сұрады ма немесе соңғы айларда мінез-құлқында қандай да бір өзгерістер болды ма? Жақында мұғалімдер/құрдастар/ата-аналар шағымданды ма? Ескерту белгілері (әлеуметтік желідегі жазбалар, жазбалар, өлім туралы мәлімдемелер)	
33	Мектепте/колледжде 111 QR кодының бары, өзіне өзі қол жұмсаған басқа оқушылар бар ма	
34	Ықтимал себептері және мектеп психологиялық қызметінің жұмысы туралы ПҚО қорытындысы	

Психологтың оқушылармен өткізген іс-шарасының хаттамасы (үлгі)

«.....» КММ

Хаттама
Тақырып бойынша ___ сынып оқушыларына арналған сынып сағаты/тренингі:

«_____»

00.00.2025жыл

Қатысты:
Болған жоқ:
Мақсаты:

Міндеттері:

Сынып сағатының/тренингтің барысы

1. Ұйымдастыру:

2.
3.
4.
5.
6.
7.
8. Рефлексия:

Талдау:

Қорытынды:

Ұсыныстар:

Педагог- психолог: қолы ТАӘ XXXX

Психологтың ата-аналармен кездесуінің хаттамасы (үлгі)

«Ақмола облысы білім басқармасының .....» КММ

Хаттама
«_____» тақырыбы бойынша ___ сыныптың ата-аналар жиналысы

00.00.2025 ж.

Қатысты:
Болған жоқ:

Мақсаты:

Күнтәртібі:
1.
2.
3.
4.
5…..

Кездесу барысы:

Талдау:
Сұрақтар болса, сұрақтардың өзін, жауаптарын, пікірталастар мен ұсыныстарды хаттамаға жазыңыз.

Қорытынды:

Ата-аналарға ұсыныстар:

Педагог-психолог: қолы ТАӘ

Педагог-психологтың бақылау парағы

Өткізу күні	сынып	Пән	Мұғалімнің ТАӘ	Оқушылар саны	
				Тізім бойынша	сабақта
Сабақ тақырыбы					
Қатысу мақсаты					

Сабақ барысы Үй тапсырмасын тексеру	*1.Зейінді дамыту.* Мұғалім зейінді белсендіру және сабаққа танымдық қызығушылықты дамыту үшін әртүрлі әдістерді қолданды.	
	Сабақта назар аудару үшін көрнекі материалдың сыртқы ерекшеліктері пайдаланылды.	
	Оқу материалын ұсыну (бейнелеу, эмоционалдылық, интонацияның өзгеруі, сөйлеу формасының жаңалығы) сабаққа деген қызығушылықты сақтауға көмектесті.	
	Сабақтың қарқыны сабақ барысында зейінді сақтауға көмектесті.	
	Әрекеттерді өзгерту оқушылардың назарын аударуға көмектесті.	
Білімдіменгеругедайындық	Сабақта оқушылардың жас және жеке зейін ерекшеліктері ескерілді.	
	2. Есте сақтау қабілетін дамыту. Сабақта есте сақтаудың барлық түрлерінің мүмкіндіктері қолданылды (бейнелі-есту, көрнекі, қозғалыс, сөздік-логикалық, эмоционалды)	
	Сабақта оқушының есте сақтау қабілетінің жеке ерекшеліктері ескеріліп, есте сақтау түрлерінің жиынтығы қолданылды.	
	3.Психикалық әрекетті ұйымдастыру. Сабақтың мақсаты мен міндеттері оқушылардың психикалық белсенділігін дамытуға ықпал етті.	
Жаңабілімдіменгеру.	Сабақта оқушылардың ойлау белсенділігін бақылау және өзін-өзі бағалау дағдылары қалыптасты.	
	Сабақ барысында әртүрлі ойлау түрлері өтті (практикалық-нақты, көрнекілік-бейнелі, сөздік-логикалық)	
	Оқушылардың ойлау белсенділігі олардың интеллектуалдық деңгейінің өсуіне ықпал етті.	
	Мұғалім оқушыларда оқу материалындағы негізгі	

	ойларды бөліп көрсету қабілетін дамытты.	
	Сабақта оқушылардың жеке және интеллектуалдық ерекшеліктері ескерілді.	
	Сабақта проблемалық тапсырмалар қолданылды.	
Жаңа білімді бекіту.	Сабақ барысында шығармашылық атмосфера құрылды.	
	4.Сабақтың адамгершілік мәні. Сабақта мұғалім мен оқушының өзара қарым-қатынасы достық	
	Мұғалім оқушыларда ынтымақтастық пен өзара түсіністік қатынасын қалыптастырады	
	Сабақта жағымды эмоционалды-адамгершілік атмосфера басым болды.	
	Сабақта жеке тұлғаға бағытталған әдіс қолданылды.	
Үй тапсырмасы	Сабақтағы құрал-жабдықтар, жабдықтар, эстетикалық безендіру еңбек мәдениетін дамытуға ықпал етті.	
	5. Сабақты гигиеналық бағалау. Мұғалім сабақтың ең тиімді уақытын тиімді пайдаланды.	
Сабақ қорытындысы	Оқушылардың сабақтағы тәртібі тәртіп талаптарына сай болды; бөтен әңгіме болған жоқ.	
	Оқушылардың сабақтағы жұмысына қосымша ынталандырулар кедергі келтірмеді.	
	Сынып гигиеналық талаптарға сай болды (сынып желдетілген, жеткілікті жарықтандырылған және жиһаз оқушылардың бойына сай).	

Оқушы мен мұғалімнің бақылау картасы (сыныпта)

Параметрлер	Жалпысынып	Жеке оқушылар	Мұғалімнің сабақтағыіс-әрекеті	
Сабаққа дайындық деңгейі (мектеп құралдары, сабақтағы жұмысқа деген көзқарас)			Мұғалімнің психологиялық дайындығы: - сыныпты басқара білу	
Оқу (танымдық) әрекеті жоғары, орташа, төмен			- қарым-қатынас стилімен тоны (сабырлы, біркелкі, эмоционалды, қатал)	
Оқушыларды оқу іс-әрекетіне тарту дәрежесі			- педагогикалық такт	
Нәтижені жақсартуға ұмтылу			- бақылау	

Көрсетілген, жоқ				
Жұмыс өнімділігі жоғары, орташа, төмен			- мұғалімнің сыртқы мінез-құлқы (назарсыздық, бір орында отыру, қобалжу, ым-ишаражәнет.б.)	
Белсенділік қарқыны жоғары, орташа, төмен			- оқушыларға жеке көзқарас	
Өзін-өзіреттеу жоғары, орташа, төмен			-бағалаушы ескертулер, бағалауды дәлелдеу	
Дербестік дәрежесі (тапсырмаларды орындауда) жоғары, орташа, төмен			тәртіптік ескертулердің сипатымен үні;	
Мақұлдау қажет (тапсырмаларды орындау кезінде) жоғары, орташа, төмен			- оқушылардың жіберген қателеріне реакциялар	
Зейіннің бөліну деңгейі (сөйлеу, қозғалыс белсенділігі, обсессивті қозғалыстар, «тақырыптантыс» әңгімелер) жоғары, орташа, төмен			- мұғалімнің кері байланыс ұйымдастыруы	
Агрессивті мінез-құлықтың болуы (құрдастарына, ересектерге) қазіргі жоқ			- Қиындықтар туындаған кезде эмоционалды жайлылық немесе ыңғайсыздық	
Эмоционалды фонның басым болуы төмен көңіл-күй фоны эмоционалдық тұрақсыздық			- өз пікірін білдіру кезінде «қателік қорқынышының» болуы немесе болмауы -Зерттелетін нәрсенің көлемі (шамадан тыс жүктеме бар ма)	
			- Білімді меңгеру сипаты (оны өз бетімен қалай жасауға болады)	
			- сыныптың психофизикалық	

			жағдайын ескере отырып, оқу материалының оқушылардың жас ерекшеліктеріне сәйкестігі;	

Сыныпта балалардың отыру тәртібі

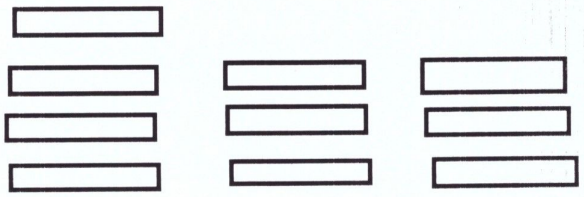

Қорытынды_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Таныстым:

_____

Педагог – психолог: _____

Методические рекомендации к порядку деятельности педагогов-психологов организаций среднего образования

1.Правила деятельности службы психолого-педагогического сопровождения в организациях среднего образования утверждены **Приказом Министра просвещения Республики Казахстан от 29 апреля 2025 года №92 «Об утверждении Правил деятельности службы психолого-педагогического сопровождения в организациях образования»**

Служба психолого-педагогического сопровождения в организациях среднего образования (далее СППС) является **коллегиальным органом организации образования**, ответственным за обеспечение психологического благополучия обучающихся, в том числе лиц (детей) с особыми образовательными потребностями, формирование их учебной мотивации, успеваемости, творческой самореализации, профессиональную ориентацию, оказание психолого-педагогического сопровождения участникам образовательного процесса.

2.Цель СППС – системная организация психолого-педагогического сопровождения в организациях образования, реализуемая в организациях образования, в процессе которой создаются социальные и психолого-педагогические условия для успешного обучения и развития обучающихся, в том числе лиц (детей) с особыми образовательными потребностями, на основе оценки особых образовательных потребностей.

3.Для обеспечения законности, высокого качества и результативности деятельности службы психолого-педагогического сопровождения в системе образования необходимо опираться на действующую **нормативно-правовую базу.** Допускается использование электронных версий нормативных документов, размещённых в свободном доступе на официальном правовом портале Әділет Республики Казахстан.

Основные правовые и нормативные акты, регламентирующие профессиональную деятельность специалистов службы психолого-педагогического сопровождения https://cloud.mail.ru/public/4wpz/Ki65FF2vZ:

4.**СППС является коллегиальным органом организации образования**.

В состав СППС, утверждаемой руководителем организации образования, входят заместители руководителей, педагоги-психологи, социальные педагоги, специальные педагоги, педагоги-ассистенты, педагоги-профориентаторы.

Координируют деятельность СППС заместители руководителей организации образования.

Администрация организации образования, специалисты СППС, а также учителя всех специальностей участвуют в процессе психолого-педагогического сопровождения обучающихся в соответствии с должностными обязанностями, утвержденными **приказом Министра образования и науки Республики Казахстан от 13 июля 2009 года №338 «Об утверждении Типовых квалификационных характеристик должностей педагогов» (*Параграф 9: педагог-психолог, психолог)***

5.**Структура, состав специалистов, годовой план работы определяется типом, видом и задачами организации образования.**

Деятельность СППС осуществляется с учетом:

1) **соблюдения профессиональной этики;**

2) **эмпатии и уважения** к личности обучающихся;

3) **индивидуальных, возрастных особенностей** и **особых образовательных потребностей обучающихся;**

4) **интеграции психологических и педагогических знаний**, применения основ педагогической психологии;

5) **конфиденциальности информации** с соблюдением прав и интересов обучающихся;

6) **исключение возможности нанесения вреда** здоровью, чести и достоинству обучающихся;

7) **научности, комплексности, последовательности, поэтапности и непрерывности** психолого-педагогического сопровождения обучающихся в образовательном процессе.

6.**Деятельность специалистов СППС включает** диагностическое, консультативное, развивающее (коррекционное), психолого-педагогическое просвещение и организационно-методическое направления, которые отражены в годовом плане работы педагога-психолога ***(Приложение №1)***.

7.**Психолого-педагогическое сопровождение в организациях образования состоит из двух этапов:**

Первый этап:

- Руководитель общеобразовательной организации образования издает **приказ** о создании СППС и утверждает его состав.
- Заместители руководителя организации образования **организуют** процесс оценки образовательных потребностей обучающихся, в том числе лиц (детей) с особыми образовательными потребностями, регулируют взаимодействие педагогов, специалистов и родителей или иных законных представителей на этапе проведения оценки образовательных потребностей и в процессе психолого-педагогического сопровождения, контролируют сбор и формирование документации специалистов, осуществляющих психолого-педагогическое сопровождение.
- Классные руководители **организуют взаимодействие** педагогов и родителей или иных законных представителей, изучают социальную ситуацию развития ребенка совместно с социальным педагогом организации образования, создают условия для благоприятного эмоционально-психологического климата в урочное и внеурочное время.
- Педагоги организации образования **изучают** индивидуальные способности, интересы, склонности и потребности обучающихся, в том числе лиц(детей) с особыми образовательными потребностями, проводят мониторинг учебных достижений с целью установления трудностей в освоении учебных программ, консультируют родителей или иных законных представителей, соблюдают профессиональную этику и конфиденциальность в отношении индивидуальных особенностей обучающихся, в том числе лиц (детей) с особыми образовательными потребностями, при необходимости обращаются за

консультацией к психологам, социальным педагогам или специальным педагогам организации образования.

-Педагоги-психологи оказывают психолого-педагогическое сопровождение в форме консультаций ***(Приложение 2)***, индивидуальных, подгрупповых и групповых развивающих занятий, оказывают консультативную помощь и психологическую поддержку обучающимся, педагогам, родителям или иным законным представителям в решении психологических проблем, связанных с трудностями в образовательной деятельности;

- участвуют в оценке особых образовательных потребностей обучающихся, в том числе лиц (детей) с особыми образовательными потребностями и разрабатывают индивидуально-развивающие программы, руководствуясь методическим рекомендациям Национального научно-практического центра развития специального и инклюзивного образования «Психологическое сопровождение детей с особыми образовательными потребностями в общеобразовательных организациях» за 2022 год https://special-edu.kz/news/463

8.Психолого-педагогическое сопровождение осуществляется для обучающихся, в том числе лицам (детям) с особыми образовательными потребностями:

1) с поведенческими и эмоциональными проблемами, неблагоприятными психологическими факторами;

2) с барьерами социально-психологического, экономического, языкового и культурного характера;

3) с ограниченными возможностями.

9.Психологическая диагностика, консультирование и тренинги (групповые, индивидуальные) с обучающимися, в том числе лицами (детьми) с особыми образовательными потребностями проводятся **с письменного согласия родителей или иных законных представителей** согласно приказу Министра образования и науки Республики Казахстан от 28 января 2016 года №93 «Об утверждении форм типового договора оказания образовательных услуг для дошкольных организаций, организаций среднего, технического и профессионального, послесреднего образования, типового договора на проведение профессиональной практики и типового договора о дуальном обучении для организаций технического и профессионального, послесреднего образования»

Ежегодно проводится информирование родителей или иных законных представителей о планах службы психолого-педагогического сопровождения. Вопрос вносится на повестку дня родительского собрания класса (школы) с записью в протоколе.

Согласие родителя или иного законного представителя на проведение психолого-педагогического сопровождения на весь период обучения в организации образования оформляется согласно ***приложения №3***: на обучающихся **1-х классов; обучающихся, которые состоят в группе психологического сопровождения (ГПС); обучающихся, перешедших с других организаций образования (вновь прибывшие)**

10.**При запросе** педагогом-психологом заполняется заключение-характеристика на обучающегося ***(приложение № 4)***

11.В случае изменения образовательной организации (перевода обучающегося из одной организации образования в другую) важно обеспечить не только передачу основной документации, но и соблюдение нормы конфиденциальности, преемственности психологического сопровождения обучающего. Для этого используется следующий **алгоритм передачи данных:**
1) Запрос на передачу документации. Организация образования направляет в предыдущую школу официальный запрос о предоставлении информации о проведённом психологическом сопровождении обучающегося (при наличии такового).
2) Получение письменного согласия. Перед передачей данных о прохождении обучающимся психологической диагностики, консультирования, участия в тренингах и иной информации, касающейся психологического сопровождения обязательно получается письменное согласие родителей (законных представителей)
3) Формирование пакета документов. Педагог-психолог формирует документальное сопровождение:
- краткую характеристику обучающегося;
-обобщённые результаты проведённых диагностик (без раскрытия чувствительной информации без необходимости);
- рекомендации по дальнейшему сопровождению (при наличии необходимости);
- копии письменных согласий родителей/законных представителей.
4) Передача данных. Подготовленные материалы передаются:
- в составе личного дела обучающегося, если согласие получено;
- в запечатанном конверте или через защищённые электронные каналы связи;
- с регистрацией факта передачи (журнал регистрации входящей/исходящей корреспонденции или электронная фиксация).
5) Принятие в новую школу. Полученные материалы рассматриваются специалистами новой школы (педагогом-психологом, социальным педагогом и др.), и при необходимости организуется встреча с родителями для согласования плана дальнейшего сопровождения.

12.В рамках деятельности службы психолого-педагогического сопровождения педагог-психолог осуществляет работу с обучающимися, состоящими в **группе психологического сопровождения (*далее* ГПС) *приложение 5,6*:**

- дети с аутодеструктивным и девиантным поведением;
- дети с особыми образовательными потребностями;
- одаренные обучающиеся;
- слабоуспевающие обучающиеся;
- обучащиеся из многодетных семей;
- обучащиеся из малообеспеченных семей (получающих АСП);
- дети сироты, ОБПР;
- обучающиеся, проживающие с отчимом;
- обучающиеся, проживающие с мачехой;
- дети из неполных семей (матери, отцы, воспитывающие детей одни).

13.В структуре психолого-педагогической работы отдельным направлением выступает сопровождение детей с особыми образовательными потребностями.

При изучении документов ребенка, необходимо обратить особое внимание на заключение и рекомендации психолого-медико-педагогической консультации (далее ПМПК).

В случае отсутствия кабинета поддержки детей с ООП в организации образования:

при наличии рекомендации ПМПК о специальной поддержке педагогом-психологом, работа коррекционно-развивающего характера проводится в соответствии с ***приложением №7*** ***https://cloud.mail.ru/public/9oNs/DPEzuEpxa***

при психолого-педагогическом сопровождении (без указания отдельного специалиста) педагог-психолог отражает работу с данной категорией детей в годовом плане работы педагога-психолога.

14. Для проведения подгрупповых (2-4 ребенка), групповых (6-8 детей) занятий специальные педагоги объединяют детей с ограниченными возможностями по принципу идентичности нарушений в развитии. Количество индивидуальных, подгрупповых, групповых занятий в неделю для детей с ограниченными возможностями устанавливается с учетом их индивидуальных образовательных потребностей и возможностей.

Индивидуальные, подгрупповые и групповые занятия для обучающихся, в том числе лиц (детей) с особыми образовательными потребностями, указанных в подпунктах 1) и 2) пункта 8 Правил деятельности СППС, проводятся в соответствии с индивидуально-развивающими программами, разработанными специалистами СППС.

Продолжительность подгруппового и группового занятия для детей дошкольного возраста составляет от 35 до 45 минут, школьного возраста – 45 минут.

Продолжительность индивидуальных занятий для детей дошкольного возраста составляет 20 минут, школьного возраста - 30 минут.

Для проведения специалистами СППС индивидуальных, подгрупповых, групповых занятий с лицами (детьми) с особыми образовательными потребностями в организациях образования предусматриваются кабинеты, оснащенные оборудованием и мебелью в соответствии с Приказом № 70.

Содержание и объем психолого-педагогического сопровождения определяется на основе оценки особых образовательных потребностей обучающихся, в том числе лиц (детей) с особыми образовательными потребностями.

Психолого-педагогическое сопровождение обучающихся, в том числе лиц (детей) с особыми образовательными потребностями на основе оценки особых образовательных потребностей осуществляется в течение учебного года.

На 1 (одного) специального педагога в ходе психолого-педагогического сопровождения в организации образования количество детей с ограниченными возможностями составляет не более 12-14 детей.

Специальные организации образования оказывают педагогам общеобразовательных организаций образования консультативную и методическую помощь по вопросам воспитания, обучения и развития детей с ограниченными возможностями.

Деятельность СППС отражается в плане учебно-воспитательной работы организации образования.

15.В рамках деятельности педагога-психолога по профилактике аутодеструктивного поведения, необходимо использовать диагностический инструментарий «Сборник диагностических методик: помощь школьному психологу» МП РК, КОПД, НАО ННПИБД «Өркен», 2025 г. Сборник содержит **краткие рекомендации** для школьного психолога по организации и проведению диагностической работы в школе, а также рекомендуемый **график использования диагностического инструментария** в течение учебного года. Сборник состоит из двух глав: «Методики для диагностики личностных качеств ребенка, влияющих на его психологическое благополучие» и «Методики для углубленного психодиагностического обследования учащихся школ, отнесенных к группам риска».

В случае фактов аутодеструктивного поведения обучающихся (попытки суицида, завершенного суицида) необходимо предоставить в Центр психологической поддержки информацию согласно ***приложения №8***.

В случае попытки суицида осуществляется перенаправление в ГКП на ПХВ «Областной центр психического здоровья при управлении здравоохранения Акмолинской области»(ОЦПЗ), согласно алгоритма по **СОВМЕСТНОМУ ПРИКАЗУ** Министра здравоохранения РК №419 от 2 июля 2024 г. и Министра просвещения РК №170 от 4 июля 2024 года приказ «Об утверждении единого алгоритма выявления несовершеннолетних с признаками суицидального поведения и дальнейшей работы с ними, а также алгоритма действия государственных органов по оказанию помощи ребенку, совершившему попытку суицида» с изменениями МЗ РК №49 от 6 февраля 2025 года и МП РК №29 от 20 февраля 2025 года.

16.При выявлении возможных признаков насилия, травли (буллинга), кибербуллинга педагог-психолог обязан незамедлительно оповестить руководителя СППС, согласно **Совместного приказа** об утверждении **Методики по раннему выявлению и оказанию помощи несовершеннолетним, подвергшимся или ставшим свидетелями насилия, травли (буллинга), кибербуллинга.**

17.Согласно отраслевому соглашению о социальном партнерстве по установлению условий труда, занятости и социальных гарантий для работников сферы просвещения на отраслевом уровне на 2024-2026 годы между МП и ОО «Казахстанский отраслевой профессиональный союз работников образования и науки» продолжительность рабочего времени (норма часов педагогической работы за ставку заработной платы) для педагогов и научно-педагогических работников устанавливается исходя из сокращенной продолжительности рабочего времени не более 36 часов в неделю.

18.Номенклатура дел специалистов психологической службы предусматривает:

- для педагога-психолога: перечень нормативных правовых актов, план работы, отчеты и аналитические справки, журнал учета консультаций, перечень диагностических методик, документы по работе с обучающимися,

воспитанниками или студентами, родителями или иными законными представителями, педагогами (отдельно по категориям)

19.Не допускается привлечение педагогов-психологов к видам работ, выходящим за рамки их профессиональных обязанностей (классное руководство, функции членов администрации школы).

Приложение 1

План работы педагога-психолога на учебный год (утвержденный директором организации образования)

№	Мероприятия	Направление деятельности	Целевая группа	Срок исполнения	Форма завершения	Ответственные	Отметка об исполнении
					Протокол Анализ Справка		Журнал консультации

Приложение 2

Журнал учета консультаций педагога-психолога

Дата	Консультируемый			Запрос	Рекомендации	Примечания	Консультант
	Возраст (класс)	пол	имя				
				По результатам диагностики, опросника	Подробные рекомендации (необходимо провести семейную диагностику)	Дополнительная информация, если консультация была прервана, причина	

Приложение 3

Приложение 1
к Правилам деятельности
службы психолого-педагогического
сопровождения в организациях образования
(Приказ Министра просвещения РК
от 29 апреля 2025 года .92)

Согласие родителя или иного законного представителя на проведение психолого-педагогического сопровождения

Я _____
(Фамилия, имя, отчество (при наличии) родителя или иного законного представителя)

согласен(-на) на психолого-педагогическое сопровождение моего ребенка

_____
(фамилия, имя, отчество (при наличии) ребенка, класс)

«_____»_____20____года Подпись_____

Приложение 4

Инструкция
по составлению психологического заключения- характеристики учащегося

1. Начните написание характеристики с общих сведений об ученике. Укажите возраст, менял ли класс, по какой причине. Дайте словесный портрет ребенка.
2. Далее опишите физическое развитие ребенка: общее состояние здоровья, имеются ли хронические заболевания, соответствует ли рост, вес возрастным нормам.
3. Следующий пункт характеристики – условия семейного воспитания школьника. Укажите состав семьи, возраст каждого, профессию, место работы. Опишите жилищные условия: есть ли у ребенка отдельная комната или просто имеется отведенный угол, письменный стол. Напишите про материальную обеспеченность семьи. Также важно сказать и про общую атмосферу взаимоотношений: дружелюбная, конфликтная семья и т.п. Опишите отношение других членов семьи к школьнику: интересуются его делами, помогают ему или же наблюдается бесконтрольность, полная самостоятельность. А также отношение ученика к членам своей семьи: уважение, желание поддержать или эгоизм, пренебрежение и т.п.
4. Дайте краткую характеристику класса, в котором учится школьник. Укажите количественный и половой состав. Охарактеризуйте успеваемость, дисциплинированность, активность класса в целом.
5. Следующим пунктом характеристики является положение ученика в классе. Опишите успеваемость ребенка, его дисциплинированность, какие поручения выполняет в классном коллективе. Укажите также, какое положение занимает школьник среди сверстников: лидер, принятый или отверженный, изолированный. Отметьте, является ли ученик инициатором, организатором каких-либо общественных дел или же занимает

положение созерцателя, исполнителя. Напишите также про то, как ребенок относится к критике в свой адрес: равнодушно, враждебно, серьезно или благожелательно. Опишите, есть ли наличие или отсутствие близких друзей у данного ученика в классе, какие качества он проявляет по отношению к сверстникам: взаимопомощь, надежность или способность к предательству.

6. Далее охарактеризуйте направленность личности школьника. Напишите про нравственные убеждения ученика: представление о честности, совести, дружбе, порядочности и т.д. Отметьте и отношение школьника к труду: уважает труд или же относится с пренебрежением, какие трудовые навыки сформированы, может ли длительное время заниматься каким-либо делом.
7. Охарактеризуйте отношение школьника к учебной деятельности: ради чего учится, какие предметы нравятся больше всего, а к каким проявляет безразличие. Уточните, есть ли у ученика интерес к спорту, искусству и т.п., насколько развит кругозор, сформированы ли читательские интересы. Отметьте, имеет ли школьник устойчивое профессиональное намерение.
8. Определите, черты какого типа темперамента преобладают у школьника. Укажите и то, наблюдается ли усиление каких-то определенных черт характера.
9. Следующий пункт характеристики – самооценка и уровень притязаний ученика. Уточните, является ли самооценка школьника адекватной или неадекватной (завышенная или заниженная). Уровень притязаний проявляется в целях, которых ученик желает достичь, он может быть высокий, средний или низкий.
10. Опишите уровень интеллектуального развития школьника, степень сформированности общеучебных умений и навыков: умеет ли выделять главное, умеет ли писать и читать в нужном темпе, может ли самостоятельно работать с книгой и т.д. Охарактеризуйте особенности психических процессов ребенка: степень сформированности произвольного внимания, какой тип мышления, восприятия, памяти преобладает и т.д.
11. Напишите про особенности эмоционально-волевой сферы ребенка. Уточните, какое настроение преобладает: жизнерадостное, оптимистичное, веселое или же вялое, встревоженное, подавленное и т.д. Опишите, как протекают эмоции школьника чаще всего: бурно, ярко выражены или наблюдается сдержанность, владение над собой. Также укажите, как обычно ученик реагирует на стрессовую ситуацию, например, когда его оскорбляют: грубит, плачет, впадает в отчаяние или испытывает неуверенность в себе. Как школьник ведет себя, например, на экзамене: мобилизуется и показывает лучшие результаты или же наоборот. Оцените, насколько развиты у ученика решительность, целеустремленность, настойчивость, смелость и другие волевые качества.
12. Последним пунктом характеристики являются выводы. Обобщите информацию и определите, соответствует ли развитие ученика его возрастным нормам, какие условия положительно влияют, а какие негативно. Дайте рекомендации родителям, учителям, на что необходимо обращать особое внимание при работе с ребенком.

Критерии
составления психологического заключения- характеристики учащегося

Особенности функционирования нервной системы:

1.быстро утомляется; утомляется после длительной нагрузки; неутомим;

2.быстро переходит от радости к грусти без видимой причины; адекватная смена настроений; стабилен в проявлении настроения;
3.преобладает возбуждение; возбуждение и торможение уравновешены; преобладает торможение.

Направленность интересов:

1.на учебную деятельность;
2.на трудовую деятельность;
3.на художественно-эстетическую деятельность;
4.на достижения в спорте, туризме;
5.на отношения между людьми.

Общественная активность.

1.Активно участвует во всех общественных делах, не считаясь с собственным временем.
2.Принимает активное участие в общественных делах, но старается не тратить своего собственного времени
3.Не проявляет активности в общественной жизни, но поручения выполняет.
4.Редко принимает участие в общественных делах.
5.Отказывается участвовать в общественных делах.

Ответственность.

1.Всегда хорошо и в назначенный срок выполняет любое порученное ему дело.
2.В большинстве случаев хорошо и в срок выполняет порученную ему работу.
3.Часто не выполняет в срок (пли выполняет плохо) порученное ему дело.
4.Очень редко выполняет порученное ему дело.
5.Никогда не доводит до конца порученные ему дела,

Инициативность.

1.Выступает зачинателем многих дел, не стремясь получить за это никакого признания
2.Довольно часто выступает зачинателем нового дела.
3.Редко сам начинает новое дело.
4.Почти никогда сам не начинает новое дело.
5.Никогда не выступает зачинателем какого-либо дела

Организованность

1.Всегда правильно распределяет свою работу во времени и выполняет ее согласно плану
2.В большинстве случаев правильно распределяет в срок выполняет свою работу
3.Умеет правильно распределить и в срок выполняет свою работу, только если за каждый ее этап надо отчитываться
4.Чаще не умеет правильно распределить свою работу по времени
5.Неумеет распределять свою работу во времени, тратит время зря

Любознательность.

1.Постоянно активно узнает- что-то новое в разных областях науки и культуры.
2.В большинстве случаев заинтересован в получении новых знании им разных областей науки и культуры.
3.Редко стремится узнать что-то повое; как правило, интересуется одной ограниченной областью знаний.
4.Как правило, не проявляет заинтересован в приобретении новых знании.
5.Равнодушен ко всякого рода новым знаниям.

Аккуратность.

1.Всегда содержит свои вещи в идеальном порядке, всегда одет опрятно, подтянут - и за партой, и у доски. Бережет общественное имущество, всегда старается привести его в порядок.
2.Содержит в надлежащем порядке собственные и одолженные ему вещи (книги, тетради). Помогает приводить в порядок общественное имущество (парты, инвентарь т.п.) скорее по обязанности.
3.Не проявляет большого стремления к поддержанию порядка вокруг себя. Иногда приходит в школу неопрятным, неряшливо одетым. Равнодушен по отношению к тем, кто портит общественное имущество.
4.Часто не заботится о своем внешнем виде, состоянии своих книжек, вещей, не бережет общественное имущество, даже портит его.
5.Совершенно не заботится о том, чтобы содержать свои вещи в надлежащем порядке, всегда неопрятен, неряшлив. При случае, не задумываясь портит общественное имущество.

Внимание.

1.Всегда легко и быстро сосредоточивает свое внимание на объяснении учителя. Никогда не отвлекается на уроке, ошибок по невнимательности на уроке не делает.
2.Достаточно внимательно слушает объяснение учителя. Отвлекается редко, иногда встречаются ошибки из-за невнимательности.
3.Не всегда внимательно слушает объяснение учителя. Периодически отвлекается, часто делает ошибки из-за невнимательности, но исправляет их при проверке.
4.Как правило, медленно и с трудом сосредоточивает свое внимание на уроке, мало что усваивает из объяснений учителя из-за постоянных отвлечений. Делаем много ошибок по невнимательности и не замечает их при проверке.

Память.

1."При заучивании всегда разбирается в структуре и смысле материала. Но и материал, требующий механического заучивания, запоминается им легко.
2.При заучивании может запомнить лишь то, в чем предварительно разобрался, понял. Материал, требующий механического заучивания, дастся с трудом.
3.Материал, требующий механического заучивания, усваивает очень легко, достаточно 1-2 раза посмотреть его. Имеет привычку не разбираться в структуре и смысле заучиваемого материала.
4.При заучивании долго разбирается в материале. При изложении делает ошибки по форме, но смысл излагает точно.
5.Для запоминания материала многократно механически повторяет его, без разбора и осмысления, делает смысловые ошибки.

Мышление.

1.Быстро охватывает суть материала, всегда в числе первых решает задачи, часто предлагает собственные оригинальные решения.
2.Достаточно быстро понимает материал, быстрее многих решает задачи, иногда предлагает собственные отрицательные способы решения.
3.Удовлетворительно погашает материал после объяснения учителя, решает задачи в среднем темпе, обычно собственных оригинальных решений не предлагает.
4.В числе последних улавливает суть объяснении учителя, отличается медлительным темпом обдумывания и решения задач.
5.Понимает материалы только после дополнительных занятий, крайне медленно решает задачи, при решении задач слепо использует известные "шаблоны".

Эмоциональная реактивность.

1.Всегда эмоционально живо реагирует на любые жизненные явления, его может глубоко, до слез, взволновать рассказ, кинофильм.

2.Обычно эмоционально живо реагирует на жизненные явления, редко что его может взволновать глубоко.

3.Редко проявляет живую эмоциональную реакцию на события.

4.Живая эмоциональная реакция практически отсутствует.

Эмоциональная уравновешенность.

1.Всегда спокоен, у него не бывает сильных эмоциональных вспышек;

2.Обычно спокоен, эмоциональные вспышки очень редки.

3.Эмоционально уравновешен.

4.Повышенная эмоциональная возбудимость, склонен к бурным эмоциональным проявлениям.

5.Вспыльчив: часты сильные эмоциональные вспышки по незначительному поводу.

Коллективизм.

1.Всегда проявляет заботу по отношению к знакомым и незнакомым людям, старается любому оказать помощь и поддержку.

2.Склонен проявлять заботу о незнакомых людях, если это не мешает его личным планам и делам.

3.Нередко проявляет равнодушие к чужим делам и заботам, если это не затрагивает его лично.

4.Как правило, равнодушен к заботам других, по своей инициативе им не помогает.

5.Считает излишним проявлять заботу о незнакомых членах общества, живет под девизом: "Не лезь не в свое дело"

Честность, правдивость.

1.Всегда правдив по отношению к своим родителям, учителям, товарищам. Говорит правду и тогда, когда ему это не выгодно.

2.Почта всегда правдив по отношению к своим родителям, учителям, товарищам.

3.Часто говорит неправду, если ему это не выгодно.

4.Склонен всегда говорить неправду.

Справедливость.

1.Активно борется с тем, что считает несправедливым.

2.Не всегда борется с тем, что считает несправедливым.

3.Редко выступает против того, что считает несправедливым.

4.Не добивается справедливости.

5.Совершенно равнодушен к проявлениям несправедливости.

Бескорыстие.

1.В своих поступках всегда руководствуется соображениями пользы дела или других людей, а не собственной выгоды.

2.Почти всегда руководствуется соображениями пользы дела или других людей.

3.Редко руководствуется в своих поступках соображениями пользы дела, а не собственной выгоды.

4.В поступках часто руководствуется соображениями собственной выгоды.

Общительность

1.Всегда охотно вступает в контакт с людьми, любит работать и отдыхать с людьми.

2.Как правило, с удовольствием общается с людьми.

3.Стремится общаться с ограниченным кругом людей.

4.Предпочитает индивидуальные формы работы и отдыха.
5.Замкнут, необщителен.

Вежливость, тактичность.

1.Все его поступки и слова свидетельствуют об уважении к другим людям.
2.Почти всегда проявляет должное уважение к другим людям.
3.Часто бывает невежлив и нетактичен.
4.Часто недопустимо резок, груб. Нередко затевает ссоры.
5.Всегда резок, невыдержан как в общении с ровесниками, так и со старшими. В ссоре оскорбляет других, грубит.

Самокритичность.

1.Всегда с вниманием выслушивает справедливую критику, настойчив в исправлении собственных недостатков.
2.В большинстве случаев правильно реагирует на справедливую критику, прислушивается к добрым советам.
3.Порой прислушивается к справедливым замечаниям, старается их учитывать.
4.К критическим замечаниям, советам относится невнимательно, не старается исправить недостатки.
5.Отвергает любую критику. Отказывается признавать свои очевидные промахи, ничего не делает для их исправления.

Самоконтроль.

1.Всегда тщательно взвешивает свои слова и поступки.
2.Не всегда тщательно контролирует свои слова и поступки.
3.Большей частью поступает необдуманно, недостаточно тщательно контролирует себя.
4.Постоянно поступает необдуманно, в расчете па "везение".

Самообладание.

1.Всегда умеет подавить нежелательные эмоциональные проявления.
2.Как правило, умеет справиться со своими эмоциями. Случаи противоположного характера единичны.
3.Порой не умеет справиться со своими эмоциями.
4.Часто не может подавить нежелательные эмоции
5.Плохо владеет своими чувствами, легко впадает в состояние растерянности, подавленности и прочее.

Положение ребенка в детском коллективе. Авторитет в классе.

1.Пользуется безусловным авторитетом практически среди всех одноклассников: его уважают, считаются с его мнением, доверяют ответственные дела.
2.Пользуется авторитетом среди большинства одноклассников.
3.Пользуется авторитетом только у части одноклассников.
В классе авторитетом не пользуется.

Приложение 5

Список учащихся, состоящих в ГРУППЕ ПСИХОЛОГИЧЕСКОГО СОПРОВОЖДЕНИЯ

№	ФИО учащегося	Дата рождения	Класс/ группа	Социальный статус	Домашний адрес	Номер телефона

Приложение 6

Индивидуальный план работы с детьми ГПС

Цели:
Задачи:

Мероприятия	**Сроки**	**Примечание**
Занятие 1. Установочное занятие 1.Приветствие, психологический настрой. 2.Методика «Градусник…» 3. Обсуждение тем, вопросов… 4. Техника «квадратного дыхания» 5.Рефлексия.	14 января	
Занятие 2. Создание коллажа настроения 1.Приветствие, психологический настрой. 2.Методика «Незаконченное предложение…» 3. Обсуждение тем, вопросов… 4.Упражнение «Создание коллажа настроения» 5.Рефлексия.	21 января	

Сроки реализации индивидуального плана могут составлять 3 до 12 месяцев в зависимости от психологического состояния ребёнка и степени сложности его жизненной ситуаци

Приложение 8

Экстренная таблица по случаям Заполняется специалистами СППС школы, методистом района/города		
1	Область	
2	Город, район	
3	ФИО ребенка	
4	Пол	
5	Дата рождения	
6	Место обучения	
7	Класс, курс	
8	Дата происшествия	
9	Место происшествия	
10	Способ совершения	
11	Наличие предсмертной записки, ее содержание (через прокуратуру)	
12	Состав семьи (полная, неполная, опека и др.)	
13	Сколько детей в семье и какой ребенок по счету	
14	Семья ребёнка, какие возможные причины, сопутствующие факторы (конфликт, стресс, угроза	
15	Характеристика отношений в семье (стиль воспитания, отношения с родителями, братьями, сестрами)	
16	Финансовое положение семьи (где проживают (дом, квартира), собственный или арендный, финансовое положение)	
17	Состояние здоровья (наличие инвалидности, психических заболеваний и др.)	
18	Отношения с одноклассниками, друзьями, социальный статус в коллективе (лидер, жертва, пассивный и др.)	
19	Краткая характеристика ребенка	
20	Успеваемость ребенка	
21	Наличие пропусков занятий	
22	Были ли ранее случаи самоповреждения?	
23	Тревожные сигналы ребенка (посты в социальных сетях, обращения за помощью)	
24	Было ли согласие родителя на диагностику?	
25	Выезжали ли в школу?	
26	Что ранее писал в анкетах ребёнок, какие были приняты меры? Результаты диагностик за последний год	
27	Данные психолога школы (опыт работы, количество лет на должности в данной школе, категория, образование)	

28	Провели ли изучение работы психолога школы?	
29	Провели ли анонимный опрос в школе о том, что волнует детей? Если фиксировали факты буллинга и вымогательства, привлекали ли ИДН?	
30	Кто куратор от ЦПП по району, где находится школа, выезжал ли он в эту школу, знает ли всех психологов школ района?	
31	Окружение ребенка, ближайшие друзья, конфликты со сверстниками, факты буллинга, аккаунты	
32	Состоял ли на учете у психолога? Обращения родителей за консультацией, изменения в поведении за последние месяцы? Жалобы педагогов/сверстников/родителей в последнее время? Тревожные сигналы (посты в соцсетях, записи, высказывания о смерти)	
33	Наличие QR кода 111 в школах/колледжах, учащиеся которых совершили суицид	
34	Вывод ЦПП о возможных причинах и работе школьной психологической службы	

Протокол проведённого психологом мероприятия с учащимися (образец)

КГУ «.....»

Протокол
Классного часа/тренинга для учащихся ___класса по теме:

«_____»

00.00.2025 год

Присутствовало:
Отсутствовало:
Цель:

Задачи:

Ход классного часа/тренинга

1. Организационный момент:

2.
3.
4.
5.
6.
7.
8. Рефлексия:

Анализ:

Выводы:

Рекомендации:

Педагог- психолог: подпись ФИО XXXX

Протокол встречи психолога с родителями (образец)

КГУ «.....управления образования Акмолинской области»

Протокол

Родительская встреча ___класса на тему: «_____»

00.00.2025 г.

Присутствовало:
Отсутствовало:

Цель:

Повестка дня:
1.
2.
3.
4.
5…..

Ход встречи:

Анализ:
При наличии вопросов, фиксировать в протоколе сами вопросы, ответы, прения, предложения

Выводы:

Рекомендации родителям:

Педагог-психолог: подпись Ф.И.О психолога

Лист наблюдения педагога-психолога

Дата проведения	Класс	Предмет	Ф.И.О. учителя	Количество обучающихся	
				по списку	на уроке
Тема урока					
Цель посещения					
Ход урока Проверка домашнего задани		1.Развитие внимания Учитель использовал различные приемы активизации внимания, формирования познавательного интереса на уроке.			
		На уроке использовались внешние особенности наглядного материала для привлечениявнимания.			
		Изложение учебного материала (образность, эмоциональность, смена интонации, новизна речевой формы) способствовало поддержанию интереса на уроке.			
		Темп ведения урока способствовал поддерживанию внимания на уроке.			
		Смена видов деятельности способствовало сосредоточению внимания учеников.			
Подготовка к усвоению знаний		На уроке учитывались возрастные и индивидуальные особенности внимания учащихся.			
		2. Развитие памяти. На уроке использовались возможности всех видов памяти (образно-слуховой, зрительной, моторной, словесно-логической, эмоциональной)			
		На уроке учитывались индивидуальные особенности памяти уч-ся, использовались сочетание видов памяти.			
		3.Организация мыслительной деятельности Цель и задачи урока способствовали развитию умственной деятельности уч-ся.			
Усвоение новых знаний.		На уроке формировались навыки самоконтроля самооценки мыслительной деятельности учащихся			
		На уроке имело место различные виды мышления (практически-действительное, наглядно-образное, словесно-логическое)			
		Мыслительная деятельность уч-ся способствовало росту их интеллектуального уровня.			
		Учитель формировал у учащихся умение выделять главное в учебном материале.			

	На уроке учитывались индивидуальные и интеллектуальные особенности уч-ся	
	На уроке использовались проблемные задания.	
Закрепление новых знаний.	На уроке была создана творческая атмосфера	
	4.Нравственное значение урока Взаимодействие учителя и ученика на уроке доброжелательное	
	Учитель развивает у учеников установку на сотрудничество и взаимопонимание	
	На уроке преобладала положительная эмоционально-нравственная атмосфера	
	На уроке осуществлялся личностно ориентированный подход	
Домашнее задание.	Оборудование, оснащение, эстетическое оформление урока способствовало воспитанию культуры труда.	
	5. Гигиеническая оценка урока Учитель эффективно использовал наиболее продуктивное время урока.	
Итог урока.	Поведение уч-ся на уроке соответствовало требованиям дисциплины, отсутствовали посторонние разговоры.	
	Работе уч-ся на уроке не мешали дополнительные раздражители.	
	Классная комната соответствовала гигиеническим нормам (класс проветрен, достаточно освещен, мебель соответствует росту учеников).	

Карта наблюдения за учащимися и учителем (на уроке)

Параметры	Класс в целом	Отдельные учащиеся	Действия учителя на уроке	
Степень готовности к уроку (учебные принадлежности, настрой на работу на уроке)			Психологическая подготовка учителя: - умение владеть классом	
Учебная (познавательная) активность высокая, средняя, низкая			- стиль и тон общения (спокойный, ровный, эмоциональный, резкий)	
Степень включенности учащихся в учебную деятельность			- педагогический такт	
Стремление к улучшению результата Выражено,отсутствует			- наблюдательность	

Работоспособность высокая, средняя, низкая			- внешнее поведение учителя (невнимательность, сидит на одном месте, суетливость, жестикуляция и т. д.)	
Темп деятельности высокий, средний, низкий			-индивидуальный подход к учащимся	
Саморегуляция высокая, средняя, низкая			-реплики оценочного характера, аргументация оценок	
Степень самостоятельности (при выполнении заданий) высокая, средняя, низкая			характер и тон дисциплинарных замечаний;	
Потребность в одобрении (при выполнении заданий) высокая, средняя, низкая			- реакции на допускаемые учениками ошибки	
Уровень отвлекаемости (проявление речевой, двигательной активности, навязчивые движения, разговоры «не по теме») высокий, средний, низкий			- организация учителем обратной связи.	
Наличие агрессивных проявлений (по отношению к сверстникам, взрослым) присутствует отсутствует			- Эмоциональный комфорт или дискомфорт при возникновении трудностей	
Преобладание эмоционального фона пониженный фон настроения эмоциональная нестабильность			- наличие или отсутствие «ошибкобоязни» при выражении своего мнения -Объём изучаемого (нет ли перегрузки)	
			- Характер усвоения знаний (Как может выполнить сам-но)	
			- Соответствие учебного материала возрасту учащихся, учёт психофизического состояния класса	

Схема рассадки детей в классе

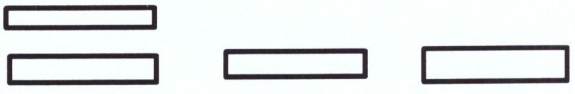

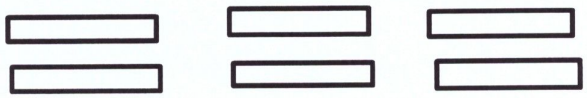

Выводы_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Ознакомлен:

_____

Педагог – психолог: _____